RAKENNUSTEEMA

Olin ratkaisuun heti tyytyväinen ja vaihdoin käytännössä kaikki tilan valaisimet ledeihin. **MAITOTILALLINEN MARKO SORVISTO, YLIVIESKA**

Ledivalot tekevät tuloaan maatilarakennuksiin

Ledit säästävät roimasti sähköä loisteputkiin verrattuna. Myös paloturvallisuus puoltaa hintavien ledivalojen käyttöä.

Ledivalaistus on varteenotettava vaihtoehto myös maatalouden tuotantorakennuksissa. Parhaimmillaan ledivaloilla voi säästää sievoisen summan sähkölaskussa. Toisaalta hankintahinta on perinteisiin loisteputkiin verrattuna noin kymmenkertainen.

Ylivieskassa kahden lypsyrobotin maitotilaa pyörittävä **Marko Sorvisto** vaihtoi navetan 170 loisteputkea ledivaloihin puolitoista vuotta sitten. Suuri osa tilan valoista palaa vuorokauden ympäri.

”Olin ratkaisuun heti tyytyväinen ja vaihdoin käytännössä kaikki tilan valaisimet ledeihin.”

Sorviston laskelmien mukaan pelkästään navetan ledivalot säästävät loisteputkiin verrattuna yli 29 000 kilowattituntia sähköä vuodessa.

”Lamput maksavat itsensä takaisin kahden vuoden kuluessa. Kokemukseni mukaan ne myös kestävät paremmin kuin loisteputket.”

Säästö 60-70 prosenttia

Kajaanissa ledivaloputkia valmistava Valtavalo Oy on toimittanut ledivaloja muutamalle kymmenelle maatilalle ympäri Suomea.

”Luonnonvalon kaltainen värisävy, välkkymättömyys, pieni energiankulutus ja pitkä käyttöikä ovat ominaisuuksia, jotka tuntuvat sopivan hyvin navettakäyttöön”, Valtavalon toimitusjohtaja **Markku Laatikainen** kertoo.

Laatikaisen mukaan ledivalot säästävät keskimäärin 60–70 prosenttia energiaa perinteisiin loisteputkiin verrattuna.

”Olosuhteista riippuen lediputkien käyttöikä on 30 000 tunnista ylöspäin.”

”Käytännössä se tarkoittaa, että kuluttaja säästää 2–3 vaihtokertaa loisteputkiin verrattuna.”

Ledivalo ei lämpene

Sorviston kokemuksen mukaan ledivaloja puoltaa maatilakäytössä myös paloturvallisuus.

”Loisteputkien kanssa on tullut vastaan osittain sulaneita lamppujen muovikupuja, kun taas ledit eivät lämpene missään vaiheessa.”

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) ja 17 muun EU:n markkinavalvontaviranomaisen alkuvuonna järjestämässä valvontakampanjassa ledivaloista löydettiin runsaasti puutteita.

Joistakin valaisimista on voinut jopa saada vaihdettaessa sähköiskun. Ledivalot ovat myös aiheuttaneet häiriöitä muille sähkölaitteille, kuten televisioille.

Laatikaisen mukaan puutteet ovat koskeneet useimmiten Kiinasta tuotuja niin sanottuja 1. sukupolven ledivaloputkia. Uudemmissa lediputkissa ei ole ongelmia todettu.

Laatikainen kertoo yritysten käyvän vakuutusyhtiöiden kanssa parhaillaan neuvotteluja siitä, että vakuuttajat suosittelisivat navetoissa lediputkia paloherkkien loisteputkien sijaan.

NIKLAS HOLMBERG

Komponenttivika voi sytyttää pölyisen muovivalaisimen tuleen

Muovirunkoinen loistevalaisin kärähti alkuvuodesta navetan maitohuoneessa Juvalla. Vikavirtasuojain esti tulipalon valaisimessa, joka oli viime aikoina maatiloilla yleistynyttä tyyppiä.

Maatalousyrittäjät **Hillevi** ja **Jorma Sihvonen** olivat iltatöissä, kun navetan kaikki valot sammuivat. Valaisin oli isännän mukaan erittäin kuuma.

”Kärähtäneen komponentin lämpötila voi olla satoja asteita”, Tukesin valtuuttama sähkötarkastaja **Matti Pietikäinen** sanoo.

Valaisimessa olisi Pietikäisen mukaan syttynyt tulipalo, jollei vikavirtakytkin olisi kytkenyt siitä jännitettä pois. Sihvosten navetta on kytketty kymmeneen vikavirtapiiriin.

Vika kuristin-komponentissa aiheutti kärähdyksen. Syttymisjännite voi nousta kolminkertaiseksi loistelampun normaaliin 80–120 voltin toimintajännitteeseen verrattuna.

Useita kärähtänyt

Riskipäällikkö **Juhani Savolainen** Tapiolasta sanoo samanlaisten muovirunkoisten ja muovikoteloisten valaisimien yleistyneen erityisesti 2000-luvulla. Niitä on jouduttu nyt uusimaan.

”Näitä valaisimia on alkuvuonnakin kärähtänyt useita.”

Ammoniakkikaasut, kosteus ja pöly rikkovat eläintiloissa muovisia valaisinkoteloita muutaman käyttövuoden jälkeen. Sihvosten valaisin asennettiin kolmisen vuotta sitten.

Maatiloilla Savolainen neuvoo selvittämään valaisimen sopivuutta ja koteloinnin kuntoa varsinkin rehu-ullakoilla sekä rehunkäsittelytiloissa.

”Muovi voi olla pölyisissä paikoissa hyvin palovaarallista.”

Pietikäinen suosittaa pölyisiin tiloihin valaisimia, joiden pintalämpö nousee enintään sataan asteeseen. Tällaisen valaisimen tunnistaa tyyppikilven d-merkinnästä. Valaisimeen kuuluu kupu, jonka pikasalpa on rst-teräksestä tehty kestäväksi.

JAANA KANKAANPÄÄ

Matti Pietikäinen ja Jorma Sihvonen ottivat alas vaurioituneen loistevalaisimen.

Turvasytytin lisäksi

Turvasytytin on Pietikäisen mukaan hyvä varuste pölyisten ja vaikeiden paikkojen loistevalaisimissa. Turvakytkin kytkee loppuaan vilkkuvat loisteputket verkosta.

Vilkkuva loistevalaisin voi aiheuttaa palovaaraa. Valaisin kuluttaa silloin myös normaalia enemmän energiaa.

Ammattilaista ei välttämättä tarvita vaihtaman sytytintä.

Kuristin-komponentin kärähtäminen ehti osin mustata vaaleaa muovikoteloa.

Edullinen hinta edistää muovisten valaisimien yleistymistä maatiloilla. Ne ovat puolet halvempia kuin metallikoteloiset ja lasikupuiset valaisimet. Maitohuoneeseen muovi Pietikäisestä sopii.

Vaihtoehdoksi tarjotaan vahvistetusta seosmetallista tehtyjä valaisinrunkoja. Maalattu pelti ruostuu kosteissa oloissa leikkauspinnoista ja ruuvireikien kohdalta.

Markkinoilla on vahvistetusta lasikuidusta tehtyjä valaisinrunkoja. Vaativiin oloihin tehdään myös alumiinirunkoisia. Valaisinkoteloksi suositetaan karkaistua lasia.

Valmistaja lupaa alumiinivalaisimelleen navetoissa 20 vuoden käyttöikää. Valaisimen hinnaksi ilmoitetaan 150–170 euroa.

JUHANI VIITALA

Omakotiliitto ei halua pakollista energiatodistusta

Suomen Omakotiliitto on huolissaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin voimaanpanosta ja sen vaikutuksista kiinteistökantaan.

Omakotiliiton mielestä vapaaehtoinen energiatodistus on vain yksi väline energiatehokkuuden parantamisessa.

”Pientaloasukas haluaa säästää omissa asumiskuluissaan, ja siksi hän tarvitsee ennen kaikkea lisää energianeuvontaa eikä laskennallisia todistuksia”, Omakotiliiton kannanotossa todetaan.

Omakotiliiton mukaan laskennallisen energiatodistuksen sijaan pitäisi ottaa käyttöön kiinteistön todelliseen energiankulutukseen perustuva todistus.

Omakotiliitto ei halua myöskään kiinteistöjen pakkokatselmuksia.

Vapaaehtoisin toimin päästään liiton mielestä paljon parempaan tulokseen sekä energiatehokkuuden että energiansäästön näkökulmasta.

MT

Vertailu ★★★★★

TM Rakennusmaailma 8/11

FINNFOAMIN ERISTÄMÄ ALUE // FINNFOAMIN ERISTÄMÄ ALUE // FINNFOAMIN ERISTÄMÄ ALUE

Rakenna turvallisesti ja eristä Finnfoamilla!

FINNFOAM® MAAN PARAS ERISTE

Uuden sukupolven routaeriste

Routaeristeen tulee toimia luotettavasti vuosikymmeniä. Pienikin määrä kosteutta routaeristeessä voi puolittaa sen eristyskyvyn. Rakenna perintösi kestävälle pohjalle. Finnfoam-routaeriste kestää sukupolvelta toiselle!

***Lue lisää** Finnfoamin ylivoimaisista eduista TM Rakennusmaailma 8/11.*

Pitkäaikainen upotus-ja jäädytyskoe

Pitkäaikainen upotuskoe, jossa näyte myös aika ajoin jäädytetään, paljastaa todelliset erot routaeristeiden vesitiiviydessä. Finnfoamin kosteustekniset ominaisuudet eivät muutu pitkänkään ajan kuluessa. Finnfoam on routaeriste, johon voit luottaa.

Lähde: TTY/ Rakennustekniikka

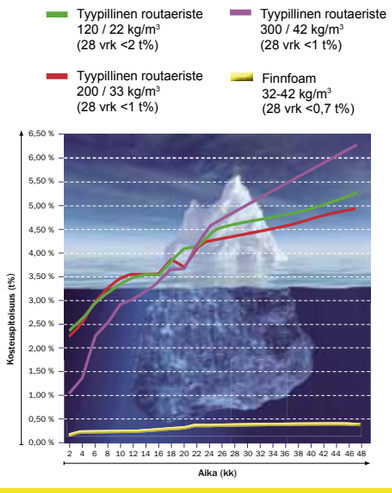

Voittamaton solurakenne

Finnfoamin solurakenne on täysin yhtenäinen, toisin kuin EPS:n. Finnfoamin suljetun solurakenteen sisälle eivät pääse pitkänkään ajan kuluessa vesi, maa-aines eivätkä puunjuuret.

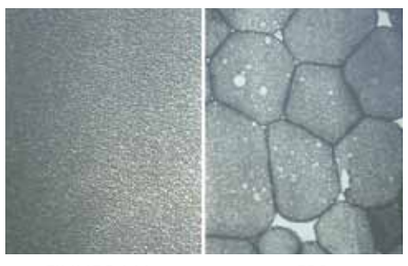

FINNFOAM F-300 EPS Routa-120

FINNFOAM OY | Satamakatu 5 | 24100 Salo | puh. (02) 777 300 | **www.finnfoam.fi**

KLAPIkausi!

Kevätkampanja 2012
Voimassa 27.4 saakka

www.kreator.no

Yhdistelmäteline

(galvanoitu) sekä 50 kpl lavasäkkejä valinnan mukaan (Euro- tai Fin-säkkejä)

PAKETTIHINTA! € 298,-

Espegard Polttopuutarvikkeet

Espegard-tulipata
Mukana grilliritilä

Tuotenro. 770 – 60 cm:
kpl € 249,-

Tuotenro. 830 – 70 cm:
kpl € 289,-

Tykkihinta!

ESPEGARD TULIPATA

kpl € 145,-

Tuotenro. 785

Espegard-tulipannu 60 cm
Mukana grilliritilä

Tykkihinta!

ESPEGARD

Espegard Oy • Puh. 044-7700 278 **www.espegard.fi**
Katso netistä lähin jälleenmyyjäsi! Hinnat sis. alv. 23%